

คำวินิจฉัย และข้อหารือของคณะกรรมการฯ เฉพาะส่วนที่ เกี่ยวข้องกับกรมที่ดิน

(พ.ศ. 2542 – สิงหาคม 2550)

๑ สรุปคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

1. สค 34 / 2542 เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือถึงกรมที่ดิน ขอคัดสำนวนการสอบสวนทางวินัยทั้งหมด กรณีผู้อุทธรณ์ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ และถูกลงโทษไล่ออกจากราชการซึ่งกรมที่ดิน อนุญาตให้ถ่ายเอกสารเฉพาะสำนวนการสอบสวน บันทึกถ้อยคำพยานบุคคลไม่ให้ถ่าย

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยได้ยุติแล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของกรมที่ดินและไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย แต่สมควรให้การคุ้มครองความปลอดภัยของผู้กล่าวหาและพยาน จึงให้กรมที่ดินเปิดเผย และคัดสำเนาการสอบสวนทางวินัยในส่วนที่เป็นคำให้การของผู้กล่าวหา และคำให้การของพยานบุคคลให้ผู้อุทธรณ์ กรณีที่มีข้อมูลข่าวสารส่วนใดที่ระบุหรือทำให้ทราบชื่อและตำแหน่งของผู้กล่าวหา และพยาน หรือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ให้เป็นดุลพินิจของกรมที่ดินที่จะดำเนินการลบ หรือตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนั้น

2. สค 18 / 2543 เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน) ของสำนักงานที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ เป็นนายความผู้ได้รับแต่งตั้งจากโจทก์ในคดีที่ฟ้อง บริษัท บส. และนาย ส. เป็นจำเลยฐานความผิดตัวการตัวแทน สัญญาจะซื้อจะขาย จำนวนทุนทรัพย์ 2,139,326 บาท ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดิน ขอให้เปิดเผยกรรมสิทธิ์ในที่ดินของจำเลย ที่เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งสำนักงานที่ดินมีคำสั่งท้ายคำขอแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า ข้อมูลที่ขอตรวจสอบเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ไม่อาจให้ตรวจสอบได้ตามมาตรา 15(5) ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาแล้วได้ความว่าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะได้ข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการดำเนินการสืบหาทรัพย์ของจำเลยซึ่งถูกศาลพิพากษาให้ชำระหนี้ เพื่อทำการยึดทรัพย์นำที่ดินมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ เป็นการสืบทรัพย์ลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีที่ได้ฟ้องต่อศาลจังหวัดแล้ว ส่วนสำนักงานที่ดินได้ปฏิเสธมิให้ข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เนื่องจากเป็นกรณีที่มีได้ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามอุทธรณ์เป็นการขอให้
เจ้าพนักงานที่ดินเปิดเผยการถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน (โฉนด) ซึ่งเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาประสงค์จะทราบ
เพื่อการบังคับคดี โดยจะทำการยึดทรัพย์ต่อไป ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากหลักกฎหมายที่ว่าทรัพย์สิน
ทุกชนิดของลูกหนี้ที่มีอยู่ย่อมเป็นประกันการชำระหนี้ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา 214 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “...เจ้าหน้าที่มีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง
รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกค้ำชำระแก่ลูกหนี้ด้วย ” นอกจากนั้นแม้โฉนดที่ดิน
เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลก็ตาม แต่เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นเอกสารมหาชน และการ
เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายย่อมกระทำได้ ตามนัยมาตรา 24(8)
ผู้อุทธรณ์จึงมีสิทธิขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

3. สค 18 / 2543 เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (เอกสารการสอบสวน
ข้อเท็จจริง) ของกรมที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือขอให้กรมที่ดินเปิดเผยและขอสำเนาข้อมูลการสอบสวนข้อเท็จจริง
การกระทำความผิดทางละเมิด จำนวน 4 รายการ คือ

(1) ส่วนงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตาม
คำสั่งกรมที่ดิน รวมทั้งรายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการพร้อมความเห็นของเจ้าหน้าที่
ผู้ตรวจพิจารณาสำนวนก่อนนำเสนออธิบดีกรมที่ดินพิจารณาสั่งการ

(2) หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0705(2)/13345

(3) ระเบียบที่เกี่ยวข้องที่อ้างถึงในข้อ 2 บรรทัดที่ 5 ในหนังสือกรมที่ดินที่ มท 0712/41203
เรื่องขอให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน

(4) ประกาศกำหนดเขตและที่ตั้งของที่ดินที่นำมาจัด ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินในฐานะ เป็น
เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 27 จะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วย
การจัดที่ดินเพื่อประชาชน ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2498 หมวด 4 ข้อ 7

กรมที่ดินมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่าสามารถเปิดเผยได้เฉพาะข้อมูลข่าวสารตาม
รายการที่ 2 , 3 และ 4 ส่วนรายการที่ 1 ไม่เปิดเผย เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว อาจก่อ
ให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานตามมาตรา 15(4) ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่ง
ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาแล้วได้ความว่าผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลดังกล่าว
เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการร้องขอความเป็นธรรม ส่วนกรมที่ดินให้เหตุผลเพิ่มเติมว่าผู้อุทธรณ์
เป็นอดีตข้าราชการตำรวจซึ่งอยู่ในพื้นที่มานาน อาจทำให้เกิดปัญหากับพยานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
และกรณีการขอข้อมูลตามคำอุทธรณ์อาจมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งคณะกรรมการ

วินิจฉัยฯ เห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามรายการที่ 1 เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกรมที่ดินและเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรมที่ดิน และเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของกรมที่ดิน ซึ่งไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ไม่น่าจะเป็นอันตรายต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด การที่กรมที่ดินใช้ดุลพินิจออกคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จึงมีมติให้กรมที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

4. สค 23 / 2543 เรื่อง บริษัทบริหารสินทรัพย์อุทธรณ์ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (สำเนาโฉนด น.ส.3ก. น.ส.3 ตราจอง หนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด สัญญาขายที่ดิน สัญญาขายห้องชุด สัญญาจำนอง และสัญญาอื่นที่เกี่ยวข้อง) ของสำนักงานที่ดิน

บริษัทบริหารสินทรัพย์ฯ ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และห้องชุด โดยได้รับโอนหนี้มาจากธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มหาชน) ซึ่งถูกกระทรวงการคลังสั่งให้โอนกิจการ ให้แก่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือขอตรวจสอบรายชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินและห้องชุด ซึ่งไม่ชำระหนี้ให้กับธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด ต่อสำนักงานที่ดิน เพื่อประกอบการดำเนินคดีทางศาล โดยมีรายชื่อจำนวน 30 ราย แต่สำนักงานที่ดินได้มีคำสั่งว่า ข้อมูลข่าวสารที่ขอตรวจสอบเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคล โดยไม่สมควรกับทั้งบุคคลที่ให้ข้อมูลข่าวสารไม่ประสงค์จะให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา 15(5) และ (6) ประกอบมาตรา 24 จึงไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบ ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินเปิดเผยเป็นหลักฐานกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือห้องชุด เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินคดีทางศาล และเพื่อบังคับชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่า ทรัพย์สินทุกชนิดของลูกหนี้ที่มีอยู่ย่อมเป็นการประกันชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 214 ซึ่งบัญญัติว่า “เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกค้ำชำระแก่ลูกหนี้ด้วย ” เจ้าหนี้จึงมีสิทธิได้ทราบว่าการลูกหนี้ที่ดินและห้องชุด เพื่อการบังคับชำระหนี้หรือไม่ จึงมีมติให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและห้องชุดตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

5. **สค 10 / 2544** เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินข้างเคียง

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินขอตรวจสอบและขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ดินแปลงข้างเคียงของผู้อุทธรณ์รวม 3 แปลง เพราะเห็นว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล มีพุ่มไม้ขึ้นเต็ม เป็นที่อยู่ของงูพิษ และสุนัข มีเศษหิน ฝุ่นทราย สร้างความรำคาญให้แก่ตนเองและประชาชนที่อยู่ใกล้เคียง ซึ่งสำนักงานที่ดินได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าผู้อุทธรณ์ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินมาแสดงประกอบ และผู้ขอไม่สามารถชี้ตำแหน่งที่ดินที่แน่ชัดได้ ถือได้ว่าเป็นการขอตรวจสอบโฉนดที่ดิน โดยผู้อุทธรณ์ไม่ทราบเลขที่โฉนดอันเป็นการขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และผู้อุทธรณ์ไม่เป็นบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย ตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (5) และ (6) ประกอบกับมาตรา 24 ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ต้องการให้เปิดเผย คือ เลขที่โฉนด และชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน 3 แปลง คือ แปลงที่หนึ่งบริเวณสนามเด็กเล่นมีบริษัทเจ้าของหมู่บ้านที่ผู้อุทธรณ์อาศัย เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และบริษัทได้ปล่อยให้ที่ดินรกร้าง มีพุ่มไม้ขึ้นเต็ม ทำให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของงูพิษและที่ทิ้งขยะ ส่วนที่ดินอีกสองแปลงอยู่นอกโครงการของบริษัท เป็นที่ดินของบุคคลอื่น ซึ่งสำนักงานที่ดินแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการให้เพราะเป็นที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าการเปิดเผยชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน 2 แปลงดังกล่าว มิใช่เป็นการให้เปิดเผยว่าผู้ใดมีโฉนดที่ดินกี่แปลง โฉนดที่ดินเลขที่ใดบ้าง ซึ่งกรมที่ดินถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล แต่เป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์ต้องการทราบเลขที่โฉนด และชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณใกล้เคียงกับที่ดินของผู้อุทธรณ์ เนื่องจากมีที่ดินบางส่วนถูกปล่อยให้รกร้าง เป็นที่ทิ้งขยะและเป็นที่อยู่อาศัยของงูพิษ และสุนัข ทำให้เสียหายต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อม แม้ว่า การขอให้เปิดเผยอาจจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลบ้าง แต่เมื่อคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และผู้อุทธรณ์ซึ่งมีส่วนได้เสียแล้ว ผู้อุทธรณ์มีสิทธิที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ จึงมีมติให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยเลขที่โฉนดและชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน 2 แปลง ให้ผู้อุทธรณ์

6. **สค 11 / 2544** เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งของเทศบาล ที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ปลูกสร้างรุกล้ำทางสาธารณะ

ผู้อุทธรณ์ แจ้งให้เทศบาลทราบว่า มีผู้ปลูกสร้างอาคารรุกล้ำทางสาธารณะ ขอให้เทศบาลดำเนินการต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ฝ่าฝืนกฎหมาย เทศบาลได้ร่วมกับสำนักงานที่ดินได้รังวัดตรวจสอบและมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า มีเจ้าของที่ดินเลขที่ 841 ก่อสร้างคอนกรีต

รูกกล้าทางสาธารณะออกมาประมาณ 0.15 เมตร จำนวนเนื้อที่ 0-0-04 ไร่ ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึง นายกเทศมนตรี ขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนี้

(1) หนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัด

(2) หนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัด ที่แจ้งผลการดำเนินการรังวัดตรวจสอบที่ดิน เลขที่ 841 และ 842

(3) หนังสือเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามกฎหมาย ในกรณีนี้ได้ดำเนินการถึง ขั้นตอนใด

เทศบาลได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอคัดสำเนาเป็น ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรูกกล้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา 15(5) จึงไม่อนุญาตให้มีการคัดสำเนาเอกสารตามคำขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอคัด สำเนานั้นเป็นหนังสือที่สำนักงานที่ดิน แจ้งผลการตรวจสอบว่าผู้มีกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดิน เลขที่ 841 และ 842 กระทำการก่อสร้างรั้วคอนกรีตรูกกล้าที่สาธารณะหรือไม่ พร้อมกับเอกสารบันทึกข้อความ ของเจ้าหน้าที่แสดงถึงข้อเท็จจริงในการรังวัด แผนผังที่ดิน และลักษณะการก่อสร้างรั้วคอนกรีตที่รูกกล้า ที่สาธารณะ ข้อมูลดังกล่าว แม้จะปรากฏรายชื่อของผู้มีกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดิน แต่ก็ไม่มีลักษณะเป็น ข้อมูลที่เป็นการเฉพาะตัวอันเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา 4 ดังนั้น การที่เทศบาลปฏิเสธการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงไม่ขัดด้วยกฎหมาย จึงมีมติให้เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

7. สค 51 / 2544 เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานที่ดิน กรณี การขอออกโฉนดที่ดิน

บิดาของผู้อุทธรณ์ ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน เมื่อ 9 ธันวาคม 2540 และแจ้งว่ามีสิทธิ ในที่ดินตาม สค.1 เลขที่ 87 หมู่ 4 โดยการครอบครองต่อเนื่องจากบิดาซึ่งเป็นผู้แจ้งการครอบครอง เนื้อที่ 1-2-00 ไร่ เมื่อดำเนินการรังวัดที่ดิน ปรากฏว่าที่ดินที่นำรังวัด ได้เนื้อที่ 4-3-05 ไร่ และตั้งอยู่ในท้องที่ หมู่ 12 พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบว่าข้อเท็จจริงยังไม่สามารถสรุปได้ว่า ที่ดินที่นำรังวัดเป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินตาม สค.1 และให้ผู้ขอ นำพยานบุคคลหรือพยานเอกสาร ที่สามารถพิสูจน์แล้วเชื่อได้ว่า สค.1 เลขที่ 87 ตรงตามตำแหน่งที่ดินที่นำรังวัด แต่ผู้ขอมิได้นำพยาน บุคคลหรือพยานเอกสารมาพบเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นบุตรของผู้ขอ ได้มีหนังสือลง วันที่ 12 เมษายน 2544 ขอ ดู และคัดสำเนาเอกสารเรื่องราวเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ทั้งหมด เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาดำเนินการขอออกโฉนดต่อไป โดยมีได้ระบุว่าต้องการ เอกสารใด เนื่องจากไม่อาจทราบได้ว่าเอกสารที่เกี่ยวข้องมีอะไรบ้าง แต่เจ้าพนักงานที่ดินได้จัดให้ เฉพาะเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์เท่านั้น โดยได้บันทึกถ้อยคำผู้อุทธรณ์ไว้เป็นหลักฐานว่า ได้ชี้แจงให้

ผู้อุทธรณ์ทราบแล้วว่า พนักงานเจ้าหน้าที่มีให้คัดสำเนาเอกสารที่เป็นบันทึกถ้อยคำของบุคคลอื่น และบันทึกความเห็นของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 15(3) ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

สำนักงานที่ดินจังหวัด ชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยว่า เหตุที่เปิดเผยเฉพาะข้อมูล ข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวกับผู้อุทธรณ์ ส่วนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับบุคคลอื่น และความเห็นของ พนักงานเจ้าหน้าที่ ยังไม่อาจเปิดเผยได้ เนื่องจากในขณะนั้นเจ้าหน้าที่ยังมีคำสั่งทางปกครอง เกี่ยวกับคำขออนุญาตออกโฉนดที่ดินนี้ เจ้าหน้าที่ได้สอบสวนข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว บันทึก ถ้อยคำของพยานให้ข้อเท็จจริงว่าที่ดินที่นำรังวัดออกโฉนดไม่มี สค.1 ทำให้ไม่สามารถออกโฉนดที่ดิน ให้ได้ โดยได้แจ้งคำสั่งไม่ออกโฉนดให้ผู้อุทธรณ์ทราบ และชี้แจงว่า ขณะนี้ไม่ชัดช่องที่จะเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารตามที่ขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นการ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้มีการพิจารณาดำเนินการ เสร็จสิ้นแล้ว และสำนักงานที่ดินไม่ชัดช่องที่จะเปิดเผย ส่วนข้อที่เกรงว่าผู้อุทธรณ์อาจข่มขู่พยานหรือผู้มี ส่วนได้เสียนั้น ผู้อุทธรณ์ได้ทราบชื่อพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว ซึ่งไม่อาจปกปิดได้ ประกอบกับ ผู้อุทธรณ์มิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว และไม่ปรากฏว่าเป็นผู้มีอิทธิพลแต่อย่างใด จึงควร เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

8. **สค 51 / 2544** เรื่องอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารแสดง กรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ผู้อุทธรณ์เป็นทนายความผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท PBA เพื่อดำเนินคดีกับบริษัท JT กรณีผิดสัญญาซื้อขายที่ดินในโครงการจัดสรร ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึงนายอำเภอ เพื่อขอคัดสำเนา และรับรองสำเนา น.ส.3ก จำนวน 7 ฉบับ เพื่อใช้ในการดำเนินคดี ซึ่งอำเภอได้แจ้งปฏิเสธการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากเอกสารมีชื่อของเอกชนเป็นผู้ถือสิทธิครอบครอง เป็นเอกสารที่เป็น ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา 15(5) ซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่มีชื่อเกี่ยวข้องและยังไม่มีกรฟ้องร้องเป็น คดีต่อศาลผู้อุทธรณ์ จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลใดจะเป็นข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคลนั้นจะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการระบุถึงเฉพาะตัวของบุคคลหนึ่งบุคคลใด เช่น ประวัติการศึกษา สถานะทางการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม ฯลฯ ตามบทบัญญัติมาตรา 4 การเปิดเผยข้อมูลอันเกี่ยวกับระบบการทำนิติกรรมในที่ดินแปลงหนึ่งแปลงใดนั้น เป็นเรื่องของการ เปิดเผยประวัติความเป็นมาของที่ดินแปลงดังกล่าว เท่านั้น แม้จะมีรายชื่อบุคคลผู้เกี่ยวข้องอยู่ด้วย ก็ไม่ทำให้การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ทำให้ทราบถึงฐานะทางการเงินของบุคคลนั้น ๆ เนื่องจากฐานะของ

บุคคลไม่ได้หมายความว่า มีหรือเคยมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินนั้น ๆ เท่านั้น และเรื่องในทำนองเดียวกัน คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วตามคำวินิจฉัย ที่ 18/2543 และ 24/2543 การที่อำเภอได้พิจารณาว่าการเปิดเผยข้อมูลข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ยังมีความเห็นอีกว่า การขอดูขอคัด หรือขอถ่ายเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสารสิทธิในที่ดินนั้น ควรอนุญาตให้ตรวจหรือคัดสำเนาโดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียในที่ดินหรือเอกสารนั้น ซึ่งการเปิดโอกาสให้มีการขอตรวจ ขอคัด หรือถ่ายเอกสารดังกล่าว จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ดินนั้น หรือกับบุคคลอื่น ได้ตรวจสอบประวัติความเป็นมาของที่ดินได้อย่างถ่องแท้ อันเป็นการป้องกันการทุจริตฉ้อโกง หรือหลอกลวงกัน ซึ่งเป็นวิธีที่จะป้องกันมิให้ผู้ไม่สุจริตแสวงหาประโยชน์จากผู้ไม่รู้ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์อันอาจจะนำมาซึ่งความเสียหายต่อราชการได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่กรมที่ดินได้กำหนดไว้ตามหนังสือ ที่ มท 0612/1/ว 267 ลงวันที่ 7 มกราคม 2525 จึงมีมติให้อำเภออนุญาตให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาและรับรองสำเนา น.ส.3ก ตามที่ขอได้

9. สค 7 / 2545 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสัญญาจำนองที่ดิน เอกสารการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นทนายความสำนักงานกฎหมาย ได้มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินขอถ่ายเอกสาร พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง โฉนดที่ดิน สัญญาจำนองที่ดิน และเอกสารการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ของผู้ถือกรรมสิทธิ์ปัจจุบัน ซึ่งสำนักงานที่ดินได้อนุญาตเฉพาะโฉนดที่ดิน ส่วนรายการอื่นไม่อนุญาต โดยแจ้งว่าสัญญาจำนองที่ดินและเอกสารการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ เป็นเอกสารที่มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล คือ ที่อยู่ ชื่อบิดา มารดาของคู่สัญญา (หากเป็นบุคคลธรรมดา) และข้อมูลที่บอกลักษณะอันที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ หรือลายมือชื่อในสัญญาของคู่สัญญา ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 4 จึงมีอาจเปิดเผยได้ ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินเป็นทรัพย์สินที่สำคัญ โฉนดที่ดินจึงเป็นเอกสารมหาชนที่กฎหมายกำหนดให้มีไว้ให้ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบการมีอยู่ และความถูกต้อง ของเอกสารดังกล่าวได้ ดังนั้น แม้ในโฉนดที่ดินและเอกสารนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดินในระบบจะมีชื่อบุคคล ที่อยู่ ฯลฯ อยู่ด้วย ก็เพื่อให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารดังกล่าว และประวัติความเป็นมาของที่ดินได้ อันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและประโยชน์สาธารณะเป็นการป้องกันการทุจริต ฉ้อโกง หรือหลอกลวงกัน จึงมีมติให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

10. ศค 62 / 2545 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ซึ่งได้รับมอบอำนาจจาก นาง อ. โจทก์ตามหมายบังคับคดีของศาลจังหวัดอุตรดิตถ์ มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินเพื่อขอตรวจสอบกรรมสิทธิ์ที่ดินและทรัพย์สิน พร้อมถ่ายเอกสารกับรับรองความถูกต้องของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ในคดีดังกล่าว ที่ศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ชำระหนี้แก่โจทก์ รวมทั้งคู่สมรสของจำเลย บิดา มารดาของจำเลย และบิดา มารดาของคู่สมรสจำเลย ซึ่งสำนักงานที่ดินอนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบเฉพาะที่ดินของจำเลยเท่านั้นส่วนบุคคลอื่น ๆ ไม่ได้มีชื่อเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา รวมทั้ง สิ่งปลูกสร้างที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าเป็นของจำเลย แต่ไม่ทราบว่างกรรมสิทธิ์ที่ดินอื่นเป็นที่ตั้งของบ้านเป็นของผู้ใด สำนักงานที่ดินไม่สามารถตรวจสอบได้ จึงมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของบุคคลอื่น เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (5) ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ประสงค์จะได้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวข้างต้นเพื่อประกอบการติดตามสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาของศาล โดยต้องการจะตรวจสอบด้วยว่าที่ดินของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งที่ดินอันเป็นที่ตั้งของสิ่งปลูกสร้างเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้มา หรือจำหน่ายไปในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับหนี้ของจำเลยหรือไม่ อย่างไร ซึ่งสำนักงานที่ดินได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่าสำนักงานที่ดินจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน โดยจะใช้ชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ และหมายเลขที่ดินเป็นหลัก มิได้ใช้เลขที่บ้านของผู้ถือกรรมสิทธิ์ในการจัดเก็บ จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวปลูกสร้างอยู่บนที่ดินของผู้ใด แต่จากการสอบถามข้อมูลจากนายทะเบียนอำเภอ ได้ความว่า บ้านเลขที่ดังกล่าวได้รื้อถอนไปแล้ว ที่ดินอันเป็นที่ตั้งของบ้านตามหลักฐานมีชื่อของบิดาจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โดยการรับมรดกจากมารดา เมื่อพิจารณาจากหลักกฎหมายที่ว่าทรัพย์สินทุกชนิดของลูกหนี้ที่มีอยู่ย่อมเป็นประกันการชำระหนี้ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 214 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า "...เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกค้างชำระแก่ลูกหนี้ด้วย" ประกอบกับนัยมาตรา 1474 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งบัญญัติให้ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรสเป็นสินสมรสและถ้ากรณีเป็นที่สงสัยว่าทรัพย์สินใดเป็นสินสมรสหรือไม่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นสินสมรส ทั้งเมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ที่กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่อาจเปิดเผยเฉพาะข้อมูลข่าวสารบางประเภทเท่านั้น ดังนั้น เมื่อพิจารณาและคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา จึงควรมีสิทธิตรวจสอบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของภรรยาของจำเลยได้ ส่วนบิดา มารดาของจำเลย และบิดา มารดา

ของคู่สมรสของจำเลยนั้นไม่ใช่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา และไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีภาระผูกพันตามกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าว การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิของบุคคลโดยไม่สมควร การที่สำนักงานที่ดินมีคำสั่งไม่เปิดเผยนั้น ชอบแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพย์สินของภรรยาของจำเลย ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

11. **สค 5 / 2546** เรื่องอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินสาธารณะ

ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยเอกสารเกี่ยวกับการตรวจสอบบุกรุกที่ดิน แต่นายอำเภอปฏิเสธมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยอ้างว่าเรื่องอยู่ระหว่างกระบวนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า

(1) เอกสารที่แสดงแนวเขตที่ดินสาธารณะหรือหลักฐานที่ชี้ว่าผู้อุทธรณ์บุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ เป็นเอกสารเกี่ยวกับการกำหนดหรือแสดงแนวเขตที่ดิน และเนื้อที่ของที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือที่ดินอื่นใดอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบจัดทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่ ไม่ว่าจะเปิดเผยหรือไม่เปิดเผย หรือเอกสารสิทธิใด ๆ ถือเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบจะต้องประกาศ หรือแจ้ง หรือกระทำด้วยประการอื่นใดเพื่อเปิดเผยให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ ทั้งนี้ เพื่อการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะนั้นร่วมกัน และเพื่อป้องกันมิให้ราษฎรผู้ใดเข้าครอบครองบุกรุกหรือเข้าไปใช้ประโยชน์เป็นการเฉพาะตน ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้จึงเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่ต้องเปิดเผยให้ประชาชนทราบ

(2) เอกสารเกี่ยวกับการตรวจสอบการบุกรุกที่ดินสาธารณะ ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับการตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบการบุกรุกที่ดินของคณะกรรมการตรวจสอบฯ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงของสภาพที่ดินสาธารณะประโยชน์ ถือได้ว่าเป็นเอกสารที่คณะกรรมการฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบว่าบริเวณใดเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ สภาพพื้นที่เป็นอย่างไร และประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินร่วมกันหรือไม่ในลักษณะใด มีขนาดเท่าใด และตั้งอยู่ในบริเวณใด มีราษฎรรายใดบ้างเข้าบุกรุกพื้นที่นั้นบ้างหรือไม่ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการตรวจสอบ และจัดทำเอกสารเพื่อรายงานผลการตรวจสอบถือเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และระเบียบ ผลการตรวจสอบเป็นการวิเคราะห์จากเอกสารหลักฐานของทางราชการ และการสำรวจสภาพพื้นที่ และลักษณะการใช้พื้นที่ของประชาชนตามความเป็นจริง รายงานการตรวจสอบจึงมีลักษณะการใช้พื้นที่ของประชาชนตามความเป็นจริง

รายงานการตรวจสอบจึงมีลักษณะเป็นผลการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของประชาชน โดยในกรณีนี้มีผลกระทบต่อสิทธิของราษฎรที่เขาทำกินในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ก่อนที่จะมีการตรวจสอบ จึงไม่มีเหตุใดที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อการใช้สิทธิหน้าที่ หรือทำให้การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อีกต่อไป แต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนี้กลับจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะยิ่งกว่า เพราะจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในการเฝ้าระวัง ดูแล รักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินมิให้ผู้ใดนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบได้ ดังนั้น เหตุผลที่หน่วยงานของรัฐยกขึ้นอ้างเพื่อปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่อาจรับฟังได้ อีกทั้ง ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เนื่องจากถูกกล่าวหาว่าบุกรุกที่สาธารณะ และผู้อุทธรณ์มีข้อต่อสู้ว่าได้รับมรดกตกทอดสิทธิทำกินจากบิดาของตน ผู้อุทธรณ์จึงควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบตลอดจนเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการโต้แย้ง ป้องกันสิทธิของตน และเมื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารในประเด็นที่ผู้อุทธรณ์ขอทั้งหมดแล้ว ไม่ปรากฏว่า จะส่งผลกระทบต่อส่วนได้เสียของผู้ใด จึงเห็นว่าข้อมูลข่าวสารในรายการที่ 2 นี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยมอบให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาประโยชน์ได้เสียของผู้อุทธรณ์ ประโยชน์สาธารณะและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จึงมีมติให้อำเภอเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

12. สค 38 / 2546 เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ในฐานะเป็นผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดเพชรบูรณ์ ขอตรวจสอบเกี่ยวกับโฉนดที่ดินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของ มารดาของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งสำนักงานที่ดินมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพราะเป็นข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งมารดาของลูกหนี้ มิได้เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 214 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “... เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกค้างชำระแก่ลูกหนี้ด้วย ” ดังนั้น ผู้อุทธรณ์ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิที่จะทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมทั้งทรัพย์สินมรดกของมารดา ซึ่งอาจตกทอดเป็นกรรมสิทธิ์ของลูกหนี้ได้ ประกอบกับโฉนดที่ดินเป็นเอกสารมหาชน การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่มีอำนาจตามกฎหมายย่อมกระทำได้ ตามนัย พรบ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มาตรา 24(8) ผู้อุทธรณ์จึงมีสิทธิขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

13. **สค 61 / 2546** เรื่องอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานที่ดินจังหวัด กรณีไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำให้การของราษฎร

ผู้อุทธรณ์ มีอาชีพประกอบกิจการดูทรายเพื่อการค้า มีหนังสือขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำให้การของราษฎร จำนวน 10 ราย ที่ได้ไปให้การต่อคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีผู้อุทธรณ์ขออนุญาตดูทราย ประจำปี 2545 ซึ่งสำนักงานที่ดินฯ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (3) และอยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ จะเปิดเผยได้เฉพาะข้อมูลที่เป็นคุณต่อผู้อุทธรณ์เท่านั้น ส่วนข้อมูลในทางลบ เมื่อได้พิจารณาและมีคำสั่งแล้ว จึงจะสามารถเปิดเผยได้ ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปได้ว่าผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำขออนุญาตดูทราย ประจำปี 2545 ในแม่น้ำชี เพื่อการค้าขายต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูทรายประจำจังหวัด และคณะอนุกรรมการฯ มีมติไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ดูทราย เนื่องจากในปีที่ผ่านมา การดูทรายของผู้อุทธรณ์ทำให้องน้ำล้นลง มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะการพังทลายของตลิ่งประกอบกับประชาคมของหมู่บ้านเห็นควรอนุรักษ์ธรรมชาติไว้ และราษฎรที่มีที่ดินอยู่ติดตลิ่งได้คัดค้าน ผู้อุทธรณ์จึงร้องขอความเป็นธรรมว่าทำให้เกิดความเดือดร้อน และเสียหายแก่ธุรกิจที่ประกอบกรอยู่ จังหวัดจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์จึงใช้สิทธิตาม พรบ. ข้อมูลข่าวสาร ขอให้เปิดเผยคำให้การของราษฎร จำนวน 10 ราย ว่าทั้ง 10 ราย ได้รับผลกระทบอย่างไร และอาศัยอยู่บริเวณที่ผู้อุทธรณ์ขออนุญาตดูทรายหรือไม่ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ทราบว่าในปี พ.ศ.2545 มีผู้ประกอบการดูทรายรายอื่นได้รับอนุญาตให้ดูทรายในบริเวณใกล้เคียงกัน จึงสงสัยว่าตนจะถูกเลือกปฏิบัติและไม่ได้รับความเป็นธรรมจากทางราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า บันทึกถ้อยคำราษฎร 10 ราย ดังกล่าวที่ผู้อุทธรณ์ต้องการให้เปิดเผยเป็นข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต้องใช้เพื่อประกอบการพิจารณาขอความเป็นธรรมของผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์สมควรที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ โดยอาจใช้ดุลพินิจหรือตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยชื่อของราษฎรและข้อความที่อาจแสดงให้ทราบถึงตัวราษฎรได้

14. **สค 31 / 2547** เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานที่ดินเกี่ยวกับการพิจารณาเพิกถอนรายการจดทะเบียนที่ดิน

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดิน ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาเพิกถอน
รายการจดทะเบียนแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์ในโฉนดที่ดิน ดังนี้

1. หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
2. จำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
3. บันทึกถ้อยคำของบุคคลที่กล่าวอ้างว่ามีผู้ใช้ทางสาธารณะในที่ดินแปลงพิพาท
4. บันทึกถ้อยคำของผู้ใหญ่บ้านปัจจุบัน อดีตผู้ใหญ่บ้านและหนังสือที่อำเภอฯ แจ้งผล
การตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
5. รายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องและผู้อุทธรณ์มีหนังสืออุทธรณ์ที่ดินให้เป็นทาง
สาธารณประโยชน์

สำนักงานที่ดินมีคำสั่งอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายการที่ 1 , 2 และ 5 แต่ปฏิเสธ
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ 3 และ 4 โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15
วรรคหนึ่ง (4) ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ยื่นคำขอรังวัดแบ่งแยก
จำนวน 6 แปลง และแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์ จำนวน 1 แปลง ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้
ดำเนินการจดทะเบียนเมื่อ 21 ธันวาคม 2532 ต่อมา 15 กันยายน 2543 ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนต่อ
กรมที่ดินว่าการจดทะเบียนดังกล่าวไม่ตรงตามเจตนาของผู้อุทธรณ์ ซึ่งไม่มีเจตนาจดทะเบียนแบ่งหัก
เป็นทางสาธารณประโยชน์เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่มีเจตนาจดทะเบียนแบ่งหักเป็น
ทางเพื่อให้บุตรหลาน และบริวารของผู้อุทธรณ์ใช้ประโยชน์เท่านั้น โดยให้ที่ดินยังคงเป็นชื่อของ
ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์อยู่ กรมที่ดินจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อ
ตรวจสอบการจดทะเบียนดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการฯ ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการ
ไปโดยชอบด้วยระเบียบของทางราชการแล้ว ที่ดินย่อมตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน อธิบดีกรม
ที่ดินจึงมีคำสั่งไม่แก้ไขรายการจดทะเบียนดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า บันทึกถ้อยคำของบุคคลที่ให้การต่อ
คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ผู้ให้ถ้อยคำแต่ละคนได้ให้การไปตามข้อเท็จจริงที่ตนเองรับรู้
เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เท่านั้น การเปิดเผยบันทึกถ้อยคำดังกล่าว จึงไม่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อ
ชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (4) ส่วนหนังสือที่อำเภอ
แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับการจดทะเบียนแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์ อันเป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่
ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์โดยตรง ย่อมมีเหตุอันสมควรที่ผู้อุทธรณ์จะได้ตรวจดูข้อมูลข่าวสารดังกล่าว
จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

15. ที่ สค 92/2547 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานที่ดินอำเภอ เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ผู้อุทธรณ์ เป็นผู้รับมอบอำนาจจาก นาย ท. มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินอำเภอ ขอข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3ก) ซึ่งสำนักงานที่ดินอำเภอแจ้ง เปิดเผยเฉพาะข้อมูลข่าวสารเฉพาะ น.ส.3ก และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องโดยให้เหตุผลว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ใช่เจ้าของที่ดิน ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทาง ราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาย ท. กับนาย ส. พินาทกัน ในเรื่องการออกน.ส.3 โดย นาย ท. อ้างว่าบิดาของตนซื้อที่ดิน ซึ่งมีหลักฐาน ส.ค.1 จากนาย ม. และได้ ครอบครองทำประโยชน์ตลอดมา ต่อมา นาย ส. ได้คัดสำเนาใบแจ้งการครอบครองที่ดินแปลง ดังกล่าวแล้วนำไปออก น.ส.3ก เมื่อ นาย ท. ไปยื่นคำขออออก น.ส.3ก เจ้าหน้าที่แจ้งว่าไม่สามารถ ดำเนินการให้ได้ เนื่องจากได้ออก น.ส.3ก ไปแล้ว นาย ท. จึงให้ผู้อุทธรณ์ฟ้องเพิกถอนการออก น.ส.3ก. นั้น ผู้อุทธรณ์จึงต้องการทราบข้อมูลรายละเอียดเพื่อใช้ในการดำเนินคดี

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า บัญชีต่อเลขที่ดิน (น.ส.6) ทะเบียนหนังสือ รับรองการทำประโยชน์ (น.ส.8) และระวางรูปถ่ายทางอากาศ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการ ออก น.ส.3ก เป็นข้อมูลข่าวสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน และสิทธิในที่ดิน ซึ่งจัดทำเพื่อ ประโยชน์แก่ทางราชการและประชาชน มิใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 15 ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ประกอบกับ ผู้อุทธรณ์ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าว ย่อมมีเหตุอันสมควรที่จะขอ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารได้ ทั้งนี้ สำนักงานที่ดินได้แจ้งต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่าเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการออก น.ส.3 หาไม่พบ แต่มีได้แจ้งเหตุให้ผู้อุทธรณ์ทราบ หากเป็นความจริง จะต้องปฏิเสธ ต่อผู้อุทธรณ์โดยชัดแจ้ง ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นจริงย่อมมีสิทธิที่จะดำเนินการตามมาตรา 33 ได้ จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นั้น

16. ที่ ตม 1/2548 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารการอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศที่ดินบึงสาธารณะ พ.ศ.2495

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานที่ดิน ขอสำเนาเอกสารการอ่านแปลภาพถ่ายทาง อากาศที่ดินบริเวณบึงสาธารณะ พ.ศ.2495 ซึ่งสำนักงานที่ดินแจ้งว่าระวางแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2495 ตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้อ่านแปลเป็นเอกสารปกปิดของทางราชการ ซึ่งการเปิดเผยอาจจะ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ จึงมีคำสั่งมิให้เปิดเผยตามมาตรา 15 (1) ผู้อุทธรณ์มีหนังสือขออุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานที่ดิน

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว สรุปได้ว่าผู้อุทธรณ์กับพวกรวม 111 คน ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีมีกลุ่มผู้ร้องเรียนว่า ผู้อุทธรณ์กับพวกได้บุกรุกที่ดินบริเวณบึงสาธารณะ สำนักงานที่ดินจึงได้ดำเนินการรังวัดที่ดินสาธารณประโยชน์ และได้ส่งเรื่องการเพิกถอนเอกสารสิทธิ ในที่ดินเขตบึงสาธารณะให้กรมที่ดินพิจารณาเพิกถอนฯ โดยใช้หลักฐานการอ่านแปลภาพถ่ายทาง อากาศ พ.ศ.2495 เป็นตัวกำหนดแนวเขตบึงสาธารณะ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการสำเนาเอกสารการอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ พ.ศ.2477 ซึ่งระบุว่า อาณาเขตข้างเคียงว่าติดต่อกับที่นาของราษฎรและติดป่าไม้ เพื่อนำไปประกอบเป็นหลักฐานในการ พิสูจน์สิทธิครอบครองของผู้อุทธรณ์ที่ได้ครอบครองทำประโยชน์มาโดยตลอดตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ เรื่อยมาจนได้รับเอกสารสิทธิ โดยผู้อุทธรณ์ได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการขึ้นทะเบียน และก่อน มีการถ่ายภาพทางอากาศ และสำนักงานที่ดินได้ให้ผู้อุทธรณ์ตรวจดูเอกสารการอ่านแปลภาพถ่ายทาง อากาศแล้ว แต่ไม่อนุญาตให้สำเนาเอกสารดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดระบุว่าพื้นที่บริเวณบึงสาธารณะ ส่วนใดเป็นพื้นดินหรือพื้นน้ำ และในการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศที่ดินบริเวณดังกล่าวต้องอ่านคู่ กับภาพถ่ายทางอากาศด้วย ซึ่งผู้แทนของสำนักงานที่ดินได้ชี้แจงว่า เนื่องจากมีการบุกรุกที่ดิน สาธารณประโยชน์ จึงได้ประสานกรมที่ดินเพื่อรังวัดออก นสล. ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์กับพวกได้คัดค้าน การออก นสล. จังหวัดจึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับนกรองและพิสูจน์สิทธิว่าที่ดินอยู่ในเขตที่ สาธารณประโยชน์หรือไม่ ซึ่งจังหวัดได้พิจารณาผลการอ่านแปลภาพถ่ายปรากฏว่าได้มีการ ครอบคลุมพื้นที่ของราษฎรที่มีเอกสารสิทธิรวมอยู่ด้วย จึงต้องมีการพิสูจน์สิทธิการครอบครอง ทำประโยชน์ของผู้ครอบครองที่มีเอกสารสิทธิ และสำนักงานที่ดินปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพราะภาพถ่ายทางอากาศบริเวณดังกล่าว ได้ระบุข้อเตือนใจว่า “ภาพถ่ายทางอากาศนี้เป็นเอกสาร ปกปิดของทางราชการ ผู้ใช้พึงระวังรักษา เพื่อความปลอดภัยของประเทศ ” โดยสำนักงานที่ดินมิได้ หารือกรมที่ดิน กรมแผนที่ทหาร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินบริเวณบึงสาธารณะดังกล่าวมิได้เป็น เขตที่ตั้งของทหาร หรือเขตยุทธศาสตร์ทางทหาร หรือเขตชายแดนของประเทศ แต่เป็นเพียงพื้นที่ บึง ทุ่งนา และแหล่งน้ำ การเปิดเผยภาพถ่ายทางอากาศ และการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศ จึงไม่ กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และภาพถ่ายทางอากาศที่ดินบริเวณบึงสาธารณะ พ.ศ.2495 แม้จะปรากฏข้อเตือนใจ แต่มิใช่เป็นชั้นความลับของทางราชการแต่อย่างใด และตามระเบียบว่าด้วย การรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544 ชั้นความลับปกปิดได้ยกเลิกแล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่า กรมแผนที่ทหารกำหนดปรับระดับชั้นความลับชั้นใหม่ จึงถือว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ไม่เป็น ความลับของทางราชการอีกต่อไป อีกทั้งการเปิดเผยภาพถ่ายทางอากาศ และเอกสารการอ่านแปล ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณบึงสาธารณะ ย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้อุทธรณ์ในการนำไปใช้พิสูจน์สิทธิ

ครอบครองของตน จึงวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยภาพถ่ายทางอากาศ และเอกสารการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศที่ดินบริเวณบึงสาธารณะ พ.ศ.2495 แก่ผู้อุทธรณ์พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

17. ที่ 74 / 2548 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสารบบที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานที่ดินขอตรวจคัด และรับรองเอกสารเกี่ยวกับที่ดินทำอากาศยานที่ดินราชพัสดุใกล้เคียง และที่ดินเอกชนโดยรอบทำอากาศยาน ซึ่งมีที่ดินตามหลักฐาน น.ส.3ก ของผู้อุทธรณ์รวมอยู่ด้วยเพื่อการใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และศาลยุติธรรม ซึ่งสำนักงานที่ดินอนุญาตให้คัดสำเนา นสล. ให้ผู้อุทธรณ์แต่ไม่อนุญาตให้คัดโฉนดที่ดิน 3 แปลง ของบุคคลอื่น เนื่องจากเป็นการรुकล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา 15(5) ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ โดยแจ้งว่าผู้อุทธรณ์ไม่ต้องการทราบว่าเป็นเอกชนที่ถือสิทธิในโฉนดที่ดินเป็นใคร มีสถานะอย่างไร หากแต่ประสงค์จะทราบประวัติของที่ดิน หรือรายละเอียดสารบบที่ดินว่ามีความเป็นมาอย่างไรเท่านั้น เพื่อให้ประกอบการโต้แย้งคัดค้านว่าการออก นสล. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มิได้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคลหรือเป็นการรुकล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรแต่อย่างใด ทั้งการได้รายละเอียดข้อมูลดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถูกกรมที่ดินเพิกถอนหรือแก้ไขรูปแบบที่ และเนื้อที่ดินในเอกสารสิทธิในที่ดินจำนวน 10 แปลง ที่จะใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการพิสูจน์ความชอบของ นสล. ดังกล่าวด้วย

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้ว การที่ผู้อุทธรณ์เห็นว่าการรังวัดแนวเขตที่ดินทำอากาศยานรुकล้ำแนวเขตที่ดินของผู้อุทธรณ์ทั้ง 2 แปลง ซึ่งอยู่ด้านทิศตะวันออกของสนามบิน จึงต้องการตรวจสอบเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินของทำอากาศยาน ที่ดินราชพัสดุและที่ดินของเอกชนที่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของที่ดินทำอากาศยาน คือ โฉนดที่ดิน 3 แปลง เพื่อเป็นข้อมูลหลักฐานในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง และขอกฎหมายในการอุทธรณ์คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วจึงเห็นว่าสารบบที่ดินของโฉนดที่ดิน 3 แปลง เป็นเอกสารของราชการในความครอบครองของสำนักงานที่ดิน เป็นเอกสารมหาชนที่บุคคลสามารถเข้าตรวจดูได้ มิใช่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรुकล้ำสิทธิส่วนบุคคลแต่อย่างใด จึงมีมติให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้ผู้อุทธรณ์

18. สค 103/2548 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานที่ดินเกี่ยวกับผลการรังวัดที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ ขอทราบผลการรังวัดที่ดิน ตามคำขอรังวัดของผู้อุทธรณ์ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2547 แต่สำนักงานที่ดินปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่าไม่สามารถดำเนินการให้ได้เนื่องจากในวันดังกล่าวมีการงดรังวัด ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือขออุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ขอรังวัดตรวจสอบจำนวนเนื้อที่ เมื่อ 23 ธันวาคม 2547 ช่างฯ ออกทำการรังวัดปรากฏว่าไม่พบหลักเขต จำนวน 2 หลัก และได้ขอให้ผู้อุทธรณ์ชี้จุดที่เป็นหลักเขตที่ดิน แต่ผู้อุทธรณ์ไม่นำชี้ ช่างฯ ได้ประสานเจ้าของที่ดินข้างเคียงตามระเบียบกรมที่ดินฯ แต่ไม่สามารถสรุปได้ จึงไม่มีการรังวัดตามคำขอและได้แจ้งให้ผู้ขอทราบต่อมาผู้ขอ (ผู้อุทธรณ์) และเจ้าของที่ดินข้างเคียง ขอให้เจ้าหน้าที่ทำการรังวัดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อ 17 มกราคม 2548 ผลการรังวัดมีการเปลี่ยนแปลงไปจากผลเมื่อ 23 ธันวาคม 2547 ผู้ขอและเจ้าของที่ดินข้างเคียงไม่สามารถตกลงกันได้ ผู้อุทธรณ์จึงขอข้อมูลผลการรังวัดเมื่อ 23 ธันวาคม 2547

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าการรังวัดของเจ้าหน้าที่รังวัด เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 ยังไม่เสร็จสิ้น เนื่องจากไม่อาจกำหนดแนวเขตและหลักเขตเพื่อกำหนดหาเนื้อที่ของที่ดินได้ เอกสารการดำเนินการของเจ้าหน้าที่จึงมีลักษณะเป็นแบบร่าง หรือความเห็นภายในของเจ้าพนักงานที่ไม่อาจนำไปใช้อ้างอิงในทางราชการ และอาจไม่เปิดเผยแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ อย่างไรก็ตาม กระทั่งเมื่อผู้อุทธรณ์ยื่นหนังสือขอทราบผลการรังวัด เจ้าพนักงานที่ดินอนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบเอกสารและคัดลอกได้ แต่ไม่ยินยอมให้คัดถ่ายเอกสารและไม่รับรองสำเนาให้ ซึ่งมีผลเท่ากับอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์แล้วในระดับหนึ่ง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยการให้คัดถ่ายเอกสารจึงไม่น่าจะทำให้เกิดผลกระทบกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าพนักงานที่ดินในโอกาสต่อไป

หากเจ้าพนักงานที่ดินเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว อาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูลตามเอกสาร เจ้าพนักงานที่ดินอาจมีหมายเหตุแสดงข้อความเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดความชัดเจนไว้ในการรับรองสำเนาให้แก่ผู้อุทธรณ์ด้วยก็ได้ แม้เจ้าพนักงานที่ดินจะรับรองสำเนาให้ก็เป็นเพียงการรับรองว่าสำเนาถูกต้องตรงตามต้นฉบับ ไม่ใช่เป็นการรับรองความถูกต้องของข้อมูลตามเอกสารนั้น จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้ใช้ดุลพินิจมีหมายเหตุแสดงข้อความเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดความชัดเจนได้ตามที่เห็นสมควร

19. สค 126/2548 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขออนุญาตที่ดิน

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดิน ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับค่าให้การหรือถ้อยคำของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับการขออนุญาตที่ดิน ตามหลักฐาน ส.ค.1 ของนางสาว จ. และบันทึกถ้อยคำการสอบสวนเปรียบเทียบ ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2548 ซึ่งสำนักงานที่ดินอนุญาตให้คัดสำเนาได้ เฉพาะบันทึกถ้อยคำการสอบสวนเปรียบเทียบ ส่วนค่าให้การและถ้อยคำของบุคคลต่าง ๆ มีคำสั่งไม่อนุญาต เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และหน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลมิได้ตามมาตรา 15(5) และ 24 ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานที่ดิน

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โฉนดที่ดิน 4597 โดยซื้อมาจากนางสาว จ. กับพวก เมื่อ 28 มีนาคม 2529 ต่อมา นางสาว จ. ได้นำ ส.ค.1 เลขที่ 3 มายื่นเรื่องขอลอกโฉนดที่ดิน ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำคัดค้านโดยอ้างว่าที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 3 อยู่ในเขตที่ดิน โฉนด 4597 ซึ่งผู้อุทธรณ์ครอบครองมาตลอด สำนักงานที่ดินได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบ แต่คู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ ผู้อุทธรณ์จึงร้องขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพื่อประกอบการดำเนินการ ตามกฎหมายต่อไป แต่สำนักงานที่ดินเปิดเผยเฉพาะข้อมูลบันทึกการสอบสวนเปรียบเทียบเท่านั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูล ข่าวสารในความครอบครองของสำนักงานที่ดิน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 4 และเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานที่ดิน ได้มาจากการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการเรื่องการ ขอลอกโฉนดที่ดินของนางสาว จ. จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่กระทบสิทธิของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงมีสิทธิ ที่จะได้รับทราบเพื่อการโต้แย้งชี้แจง หรือป้องกันสิทธิของตนได้ ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง และ 31 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่คำสั่ง ทางปกครองอาจกระทบสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่าง เพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน ” และ “คู่กรณีมีสิทธิขอตรวจดู เอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้ ” จึงวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดิน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์

20. สค 45 / 2549 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานที่ดินเกี่ยวกับการ แก้ว และเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3)

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ขอสำเนาหนังสือและเอกสารที่มีคำรับรอง ถูกต้อง จำนวน 4 รายการ คือ หนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัด 3 รายการ หนังสือสำนักงานธนารักษ์ จังหวัด 1 รายการ ซึ่งสำนักงานที่ดินปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยแจ้งว่าเป็นกรณีเดียวกับที่ ผู้อุทธรณ์เคยมีคำขอ และสำนักงานที่ดินได้เคยมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ครั้งหนึ่งแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วฟังได้ว่า เดิมผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึง สำนักงานที่ดินขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ แก้ว และเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) จำนวน 24 รายการ สำนักงานที่ดินปฏิเสธการเปิดเผยบางรายการ ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ แต่ต่อมาได้ขอถอนอุทธรณ์ คณะกรรมการจึงมีคำสั่งยุติการพิจารณา ต่อมาผู้อุทธรณ์ มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานที่ดินเคยปฏิเสธอีกครั้งหนึ่ง จำนวน 4 รายการ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานที่ดินให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานที่ดิน จำนวน 3 รายการ สำหรับหนังสือธนารักษ์จังหวัด มิให้เปิดเผยโดยให้เหตุผลว่าเป็นเอกสารที่

หน่วยงานอื่นจัดทำขึ้น โดยไม่มีคำยินยอมของหน่วยงานนั้นให้เปิดเผย ตามมาตรา 24 และเป็น ความเห็นและคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (3) ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงพิจารณาเฉพาะหนังสืออัยการจังหวัดรายการเดียว ซึ่งหนังสือดังกล่าวเป็นบันทึกภายในที่จัดทำขึ้นโดยเจ้าหน้าที่สำนักงานอัยการจังหวัด มีเนื้อความ เกี่ยวกับการมอบหมายให้เข้าประชุมแทนเพื่อพิจารณากฎหมายการเพิกถอน น.ส.3 จำนวน 24 แปลง ที่ออกทับโฉนดที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุบางส่วน โดยเจ้าหน้าที่ได้รายงานสรุปผลการประชุมเพื่อให้ อัยการจังหวัดทราบ และขอให้มอบหมายเข้าร่วมประชุมอย่างเป็นทางการ หนังสือดังกล่าว สำนักงานที่ดินใช้เป็นหลักฐานการมอบหมายให้ข้าราชการเข้าร่วมประชุมแทน จึงเป็นข้อมูลข่าวสาร ของราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของราชการสำนักงานอัยการจังหวัด ที่อยู่ในครอบครองของ สำนักงานที่ดินจังหวัด มิใช่เป็นเรื่องข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตน ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนจะเปิดเผย ตามมาตรา 24 ทั้งไม่เข้าลักษณะเป็นความเห็น หรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่ง เรื่องใด ตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (3) เมื่อพิจารณาประกอบกับข้อเท็จจริงที่ว่าผลการประชุมใน เอกสารดังกล่าว เป็นเรื่องที่ถูกอุทธรณ์ทราบอยู่แล้ว จึงสมควรเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้อุทธรณ์ได้ จึงมี คำวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่ผู้อุทธรณ์

21. **สค 83 / 2549** เรื่องอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือสัญญาซื้อขาย ที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ ร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนิติกรรมสัญญาซื้อขายที่ดินของบริษัท GPG (โครงการโรงไฟฟ้า) กับผู้ครอบครองเดิม สำนักงานที่ดินปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตาม ผู้อุทธรณ์ขอ โดยให้เหตุผลว่าผู้อุทธรณ์ไม่ระบุเลขหนังสือกรรมสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) ของบริษัทที่ต้องการ ข้อมูล หากเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินของบริษัท อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของที่ดินตามมาตรา 15(5) ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่ง ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของที่ดิน ประมาณ 70 ไร่ อยู่ติดกับที่ดินโครงการโรงไฟฟ้า ซึ่งบริษัท GPG เป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ โครงการ โดยมีพื้นที่ตั้งโรงงานประมาณ 400 ไร่ อยู่ระหว่างก่อสร้าง ผู้อุทธรณ์ประสงค์จะใช้ที่ดิน ของตน เพื่อทำหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า หลายประการ เช่น อากาศเสีย น้ำเสีย ถูกแบ่งใช้น้ำ และอาจเกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้าระเบิด ทำให้ มูลค่าที่ดินของผู้อุทธรณ์ รวมทั้ง ที่ดินใกล้เคียงรอบโรงไฟฟ้าราคาตกลง ผู้อุทธรณ์ต้องการเจรจา ปัญหาที่ผู้อุทธรณ์ได้รับความเดือดร้อนกับทางบริษัท แต่ไม่ได้รับการสนองตอบ จึงร้องขอข้อมูล

ข่าวสารเพื่อต้องการทราบว่าเป็นบริษัท ชื่อที่ดินที่ตั้งโรงไฟฟ้ามาก่อนจะมีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือไม่และจะได้นำข้อมูลไปใช้สิทธิฟ้องคดี ว่าการอนุญาตให้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าถูกต้องหรือไม่ แต่สำนักงานที่ดินปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ คือ หนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างบริษัท GPG กับผู้ขาย ซึ่งสัญญาซื้อขายที่ดินดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงานที่ดิน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 4 การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามสัญญาซื้อขาย ก็เพื่อดำเนินการตามโครงการโรงไฟฟ้า ซึ่งเป็นโครงการที่มีผลกระทบต่อสาธารณสุข ผู้อุทธรณ์ซึ่งมีที่ดินติดกับโครงการและเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการดำเนินงาน จึงมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนให้ได้รับความเป็นธรรม ดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ เว้นแต่ชื่อผู้ขายและราคาซื้อขายที่ดินตามหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่าง บริษัทฯกับผู้ขายที่เป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร สำนักงานที่ดินอาจใช้ดุลพินิจที่จะไม่เปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้เป็นดุลยพินิจที่จะไม่เปิดเผยชื่อผู้ขายและราคาซื้อขายที่ดินในหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดิน เฉพาะฉบับระหว่างบริษัทฯ กับบุคคลธรรมดาได้

22. **สค 108/2549** เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารการจดทะเบียนซื้อขายที่ดิน

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินเมื่อ 15 กันยายน 2549 ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนซื้อขายที่ดิน จำนวน 27 รายการ สำนักงานที่ดินมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ 3 รายการ ได้แก่ สัญญาซื้อขายโฉนดที่ดิน และหนังสือมอบอำนาจของผู้อุทธรณ์ที่มอบอำนาจให้ตัวแทนทำการซื้อขายที่ดิน ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่ง

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้ว มีเอกสารแสดงว่าเมื่อ 15 กันยายน 2536 ผู้อุทธรณ์ โดยนายนเรศ จดทะเบียนชื่อที่ดินจากบริษัท IM ณ สำนักงานที่ดิน ในราคาหนึ่งร้อยหกสิบแปดล้านแปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน และวันที่ 16 กันยายน 2536 ผู้อุทธรณ์โดยนายนเรศ จดทะเบียนขายที่ดินดังกล่าวให้บริษัท M ในราคาสี่ร้อยห้าล้านสี่แสนสองหมื่นหกพันห้าสิบบาทถ้วน ต่อมาสำนักงานสรรพากร ได้มีหนังสือลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2544 แจงให้ผู้อุทธรณ์ชำระภาษีธุรกิจเฉพาะในการซื้อขายที่ดินดังกล่าว ผู้อุทธรณ์ได้ไปตรวจสอบเอกสารที่สำนักงานที่ดิน เมื่อ 6 มีนาคม 2544 แล้ว อ้างว่ามีคนปลอมลายมือชื่อผู้อุทธรณ์ในหนังสือมอบอำนาจให้นายนเรศ รับซื้อที่ดินจากบริษัท

IM และขายที่ดินต่อให้บริษัท M โดยผู้อุทธรณ์ไม่เคยรู้จักและไม่เคยมอบอำนาจให้นายนเรศ ไปทำการแทน และในวันเดียวกันผู้อุทธรณ์ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจให้ดำเนินคดีกับนายนเรศ ในระหว่างการพิจารณาสำนักงานที่ดินได้ชี้แจงสรุปได้ว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์ จำนวน 27 รายการ สำนักงานที่ดินได้ทำลายไปแล้ว 19 รายการ ตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการทำลายเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน พ.ศ.2544 เปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว 5 รายการ และปฏิเสธการเปิดเผย 3 รายการ ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้อุทธรณ์ ที่ใช้ประกอบการจดทะเบียนซื้อที่ดินเมื่อ 15 กันยายน 2536 และขายที่ดินเมื่อ 16 กันยายน 2536 รวมทั้งหนังสือมอบอำนาจของบริษัท M ที่มอบอำนาจให้นายชื่อตรงจดทะเบียนซื้อที่ดินจากผู้อุทธรณ์ โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ตอบชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สรุปได้ว่า

(1) ขณะผู้อุทธรณ์ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานที่ดิน เมื่อ 6 มีนาคม 2544 เจ้าหน้าที่ได้นำแฟ้มเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้อุทธรณ์ตรวจดู และได้คัดสำเนาเอกสารทั้งหมด 11 หน้า และนับตั้งแต่วันจดทะเบียนซื้อขายที่ดินถึงวันที่ 6 มีนาคม 2544 เป็นเวลา 7 ปี 5 เดือน เชื่อว่าเอกสารทั้งหมดต้องจัดเก็บเข้าแฟ้มสารบบแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่มีเอกสารที่จำเป็นในการจดทะเบียนในสารบบ จึงน่าเชื่อว่าเอกสารบางรายการไม่มีอยู่จริงก่อนที่จะมีการลงบัญชีทำลายเอกสารและหากอ้างว่าได้ทำลายเอกสารไปก่อนแล้วก็เป็นไปไม่ได้เพราะ ณ วันที่ 6 มีนาคม 2544 อายุเก็บรักษายังไม่ถึง 10 ปี

(2) ขณะผู้อุทธรณ์ขอตรวจสอบเอกสาร เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2544 ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการทำลายเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน พ.ศ.2544 ยังไม่มี

(3) สำนักงานที่ดินชี้แจงว่าสำเนาบัตรและทะเบียนบ้านของนายนเรศ ได้ทำลายไปแล้ว แต่ขณะผู้อุทธรณ์ไปยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารเมื่อ 15 กันยายน 2549 นั้น เจ้าหน้าที่ได้นำแฟ้มทั้งหมดมาให้ผู้อุทธรณ์ตรวจดู และผู้อุทธรณ์พบว่าเอกสารดังกล่าว มีอยู่แต่เจ้าหน้าที่ไม่อนุญาตให้คัดสำเนา การที่แจ้งว่าทำลายแล้วจึงไม่จริง

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า สำเนาบัตรประจำตัวของผู้อุทธรณ์ เป็นเอกสารของผู้อุทธรณ์ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุม ดูแล ของสำนักงานที่ดิน ผู้อุทธรณ์จึงย่อมมีสิทธิที่จะขอตรวจดู หรือขอสำเนาเอกสารนั้นได้ ส่วนหนังสือมอบอำนาจของบริษัท M ที่มอบอำนาจให้นายชื่อตรงทำการแทนบริษัทในการจดทะเบียนซื้อขายที่ดินกับผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ในฐานะคู่สัญญาย่อมมีสิทธิที่จะขอตรวจดูเอกสารดังกล่าวได้ และแม้ว่าหนังสือมอบอำนาจจะมีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามสำนักงานที่ดินกล่าวอ้าง แต่การเปิดเผยหนังสือมอบอำนาจแก่ผู้อุทธรณ์ไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตาม มาตรา 15 (5) สำหรับข้อมูลข่าวสารอื่นที่สำนักงานที่ดินชี้แจงว่าได้ทำลายตามระเบียบแล้วนั้น เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ กรณีดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาวินิจฉัยฯ ของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ตามมาตรา 35

หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริง ก็มีสิทธิเรียกร้องต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้เข้าดำเนินการตรวจสอบได้ตามมาตรา 13 ประกอบกับมาตรา 33 จึงมีมติให้สำนักงานที่ดินเปิดเผย สำเนาบัตรประจำตัวของผู้อุทธรณ์และหนังสือมอบอำนาจของบริษัท M ตามคำขอ

23. สค 85/2550 เรื่องอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินและห้องชุด

ผู้อุทธรณ์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 จึงมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2502 และเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ผู้อุทธรณ์ได้รับโอนสินทรัพย์โดยคุณภาพของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการจำกัด (มหาชน) เพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายจ่ายโอนต่อไปตามสัญญา ความร่วมมือตามแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินระหว่างธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) กับผู้อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินเพื่อขอตรวจสอบกรรมสิทธิ์ในที่ดินและห้องชุด พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สัญญาจำนอง สัญญาซื้อขาย และสัญญาอื่น ๆ ของนางสาว ก. เพื่อประกอบการแก้ไขหนี้ การดำเนินคดีและการบังคับคดีของผู้อุทธรณ์ และหากตรวจพบทรัพย์สินนอกเหนือจากหลักประกัน ผู้อุทธรณ์ขอคัดสำเนา และขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับรองเอกสาร หากตรวจสอบไม่พบทรัพย์สินอื่นใด ผู้อุทธรณ์ขอทราบผลและขอคัดสำเนาพร้อมทั้งรับรองสำเนาเอกสารฉบับนี้ด้วย ซึ่งสำนักงานที่ดินได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ โดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากผู้อุทธรณ์ยังไม่ได้ดำเนินคดีทางศาล และยังมีคำพิพากษาในคดีถึงที่สุดมาแสดง จึงไม่สามารถตรวจสอบกรรมสิทธิ์ให้ได้ ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตนได้ ประกอบกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมกัน พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 จึงเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐมิได้ให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐอื่น ผู้อุทธรณ์เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 4 จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิที่จะร้องขอ

ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกันตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

๑) สรุปแนวทางการพิจารณาตอบข้อหาหรือของคณะอนุกรรมการฯ ตอบข้อหาหรือ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมที่ดิน)

1. กรณีขออุทธรณ์เอกสารสำนวนการสอบสวน

มท.หรือ กรณีผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะขออุทธรณ์สำนวนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยอ้างสิทธิตาม วรรค. และพรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ ซึ่งอยู่ระหว่างการสอบสวนและความรับผิดชอบของ คณะกรรมการสอบสวน

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารสำนวนการสอบสวนทางวินัยยังไม่เสร็จสิ้น แม้ว่าจะอยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ก็ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของ ราชการในความครอบครองของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ แต่เป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการ ดำเนินการ การจะเปิดเผยหรือไม่เป็นดุลพินิจของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น โดยสามารถพิจารณา ดำเนินการเรื่องนี้ตาม พรบ.ระเบียบราชการพลเรือน พ.ศ.2535 หมวด 5 เรื่องการดำเนินการทางวินัย เป็นกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ พรบ.ข้อมูลข่าวสารที่ให้เป็นดุลพินิจ ของหน่วยงานในการพิจารณา โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน กรณีดังกล่าวอาจใช้ดุลพินิจ ดำเนินการตาม มาตรา 15 เนื่องจากเป็นเรื่องระหว่างการดำเนินการที่ยังไม่ได้ข้อยุติ สำหรับการ สอบสวนทางวินัยที่ดำเนินการเสร็จแล้ว ก็อาจพิจารณาดำเนินการได้เช่นเดียวกัน

2. กรณีการตรวจสอบทรัพย์สินของมูลนิธิตั้ง และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิตั้ง

กรมที่ดิน หรือกรณีประธานคณะกรรมการสิทธิการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับมูลนิธิตั้งศึกษาธรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิตั้งและมูลนิธิตั้ง ธรรมกาย โดยขอให้กรมที่ดินตรวจสอบทรัพย์สินที่ดินของมูลนิธิตั้งและบุคคลดังกล่าว 19 ราย ในจังหวัด ต่าง ๆ 11 จังหวัด ต่อมามูลนิธิตั้งและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แจ้งว่า หากยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล ว่าทรัพย์สินส่วนตัวนั้นเป็นของที่ได้มาโดยทุจริตหรือไม่เหตุจะต้องแจ้งได้ตามกฎหมาย ห้ามมิให้นำรายชื่อ ทรัพย์สินและหนี้สินทุกชนิดออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือสื่อมวลชน

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรมที่ดินอาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่มีลักษณะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครองหรือควบคุมดูแลดังกล่าว ให้แก่คณะกรรมการสิทธิการ ศาสนา ได้ หากกรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการสิทธิการฯ เป็นผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอ ข้อเท็จจริง ตามมาตรา 24(6) และ(8) โดยพิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ

คณะกรรมการสิทธิฯ เช่น รัฐธรรมนูญในการให้อำนาจบุคคล หรือเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ ประกอบด้วย ทั้งนี้ พึงระวังว่า ผู้ที่ได้ไปซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ควรต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล (นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ในการขอและการใช้ตามปกติ)

อนึ่ง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดตามกฎหมาย หากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

3. กรณี การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ดินสนามยิงปืน

สำนักงานที่ดิน หรือเกี่ยวกับการเปิดเผยและถ่ายเอกสารรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ดินสนามยิงปืน ซึ่งเป็นเอกสารในความควบคุมดูแลของธนากรักษ์จังหวัดจันทบุรี และที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่มีคดีพิพาทระหว่างรัฐและเอกชนอยู่ สำนักงานที่ดินจึงแจ้งให้ธนากรักษ์จังหวัดพิจารณา และธนากรักษ์จังหวัดเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตาม มาตรา 15(2) การเปิดเผยจะเป็นการเสียหายต่อรัฐในการดำเนินคดีของศาลฎีกา

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในส่วนของข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานที่ดินจังหวัดถือเป็นดุลพินิจของสำนักงานที่ดินที่จะพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่สมควรจะเปิดเผยหรือไม่ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับข้อมูลข่าวสารที่ธนากรักษ์จังหวัดมีความเห็นไม่ควรเปิดเผย และเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความควบคุมดูแลของธนากรักษ์จังหวัดนั้น สำนักงานที่ดิน ควรให้คำแนะนำให้ผู้ร้องขอข้อมูลส่วนนี้ไปยื่นคำร้องขอต่อธนากรักษ์จังหวัดโดยตรงตามมาตรา 12

อนึ่ง ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หากมีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา 14 หรือ มาตรา 15 อยู่ด้วย หรือมีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองข้อมูล ข่าวสารส่วนบุคคล สำนักงานที่ดิน ฯ อาจลบหรือตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้

4. กรณีการเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่ถือครองที่ดิน

กรมที่ดิน ขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความเห็นของคณะทำงานกรมที่ดินเพื่อดำเนินการตาม พรบ.กรณีการขอตรวจสอบโฉนดที่ดิน โดยผู้ขอไม่ทราบเลขโฉนด ซึ่งกรมที่ดิน พิจารณาว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา 15(5) สำหรับกรณีผู้มีส่วนได้เสีย หรือเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษาของศาล ทนายความซึ่งอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาล จะถือว่าเป็นบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริง

ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้า หรือในขณะนั้น ตาม มาตรา 24(5) ได้หรือไม่

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการที่ดินที่ไม่เปิดเผย โฉนดที่ดิน กรณีการขอตรวจสอบโฉนดที่ดินโดยผู้ขอไม่ทราบเลขที่โฉนด เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา 15(5) เนื่องจากเห็นว่า หากผู้ขอไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกรมที่ดินก็สามารถอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว เป็นการ เฉพาะรายได้เป็นการใช้ดุลพินิจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งกรมที่ดินสามารถ ดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร

สำหรับกรณีที่มีผู้ร้องขอเป็นคู่ความ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและทนายความซึ่งอยู่ใน กระบวนการพิจารณาของศาลจะถือเป็นบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 24 (8) หรือไม่นั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับ ใช้กฎหมายได้มีคำวินิจฉัยที่ สค 18/2543 ลงวันที่ 18 เมษายน 2543 โดยถือว่าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ในคดีถึงที่สุดแล้ว รวมทั้งทนายความผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาดังกล่าว ย่อม สามารถร้องขอตรวจสอบโฉนดที่ดินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นได้ เพื่อประโยชน์ในการสืบทรัพย์ได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีหนังสือให้ความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล แต่ถ้าเป็นเพียงคู่ความในคดีที่อยู่ ระหว่างการพิจารณาของศาล หรือเป็นคดีที่ยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด คู่ความดังกล่าวยังไม่ถือว่าเป็น ผู้มีอำนาจตามมาตรา 24(8)

5. กรณีหนังสือเวียนของกรมที่ดินเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการขอตรวจสอบ โฉนดที่ดิน

บริษัท UM จำกัด ขอให้ตีความหนังสือเวียนของกรมที่ดิน ที่ให้ยกเลิกการขอตรวจ กรรมสิทธิ์ในที่ดินว่า หากผู้ขอตรวจสอบโฉนดที่ดินรู้เลขที่โฉนดที่ดินแล้วขอทราบว่าเป็นโฉนดของบุคคล ใด เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบและเปิดเผยได้ เพราะเป็นเอกสารมหาชน แต่ถ้าตรวจสอบว่าผู้ใดมี โฉนดที่ดินก็แปลงไม่สามารถเปิดเผยได้ หนังสือเวียนดังกล่าวทำให้ทนายความผู้รับมอบอำนาจของ บริษัทซึ่งอยู่ในฐานะเป็นโจทก์ตามคำพิพากษาเสียสิทธิในการที่จะบังคับชำระหนี้ เอาจากทรัพย์สิน ของลูกหนี้

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว กรณีการขอตรวจสอบโฉนดที่ดินในลักษณะดังกล่าว เคยมีเรื่องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้ว โดยมีคำวินิจฉัยที่ 18/2543 สรุปได้ว่า เฉพาะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีถึงที่สุดแล้วเท่านั้น ที่ถือว่าเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ตาม มาตรา 24 (8) ที่สามารถตรวจสอบโฉนดที่ดินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อประโยชน์ในการ สืบทรัพย์ได้โดยไม่ต้องมีหนังสือให้ความยินยอมของเจ้าของข้อมูล ดังนั้น หากคดีถึงที่สุดแล้ว และมี

คำพิพากษาให้โจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หมายความว่าผู้รับมอบอำนาจก็สามารถนำหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำพิพากษาในคดีถึงที่สุดดังกล่าว แสดงต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินขอตรวจสอบโฉนดที่ดินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อประโยชน์ในการสืบทรัพย์ได้

6. กรณีการตรวจสอบหลักทรัพย์ของลูกหนี้

กองทัพเรือ หรือกรณีกองทัพเรือ ขอตรวจสอบโฉนดที่ดินของลูกหนี้กองทัพเรือจากสำนักงานที่ดิน เพื่อทำการสืบทรัพย์ แต่ได้รับแจ้งจากสำนักงานที่ดินว่า การตรวจสอบโฉนดที่ดินโดยผู้ขอไม่ทราบเลขโฉนดนั้น เป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล จึงไม่อาจเปิดเผยได้ ซึ่งกองทัพเรือเห็นว่าการตรวจสอบหลักทรัพย์ของลูกหนี้ของกองทัพเรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับยกเว้น ตาม มาตรา 14(6) และ (8)

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโฉนดที่ดินของลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ บริษัท จำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองในเรื่องข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารของบุคคลธรรมดาเท่านั้น การจะขอให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล หรือมีลักษณะเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 24 แม้ว่ากองทัพเรือจะเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 24(6) หรือ (8) แต่อย่างไรก็ดี คงเป็นแต่เพียงเจ้าหนี้ตามสัญญาจึงต้องฟ้องคดีต่อศาล เพื่อให้มีคำพิพากษาให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก่อน จึงจะเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 24(8)

7. กรณีการเรียกเก็บค่าบริการขอคัดลอกข้อมูลหมดหลักฐานแผนที่

กรมที่ดิน หรือกรณีมีบริษัทเอกชน ขอสำเนาข้อมูลหมดหลักฐานแผนที่จำนวนมากเพื่อใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งกรมที่ดินยังไม่เคยให้บริการข้อมูลดังกล่าวแก่เอกชนแต่อย่างใด และหากสามารถเปิดเผยได้จะต้องเรียกเก็บค่าบริการในลักษณะขายข้อมูลในราคาเช่นเดียวกับกรมแผนที่ทหารใช้เรียกเก็บได้หรือไม่

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

(1) ข้อมูลหมดหลักฐานแผนที่เป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของกรมที่ดิน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น เมื่อมีบริษัทเอกชนมาซื้อข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ ก็เป็นเรื่องที่กรมที่ดินจะต้องใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยข้อมูลนี้หรือไม่ก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กล่าวคือ หากจะปฏิเสธการเปิดเผยก็ต้องแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเปิดเผยไม่ได้เพราะเหตุใด พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ต่อไปด้วย แต่หากจะพิจารณาเปิดเผยข้อมูลหมดหลักฐานแผนที่ก็ควรคำนึงถึงการกำหนดเงื่อนไขการนำข้อมูลไปใช้ซึ่งต้องไม่นำไปใช้ในทางที่จะมีผลเสียหายกับทางราชการ

(2) สำหรับการจะเรียกเก็บค่าบริการอย่างไรนั้น เป็นเรื่องของการดำเนินการของกรมที่ดิน ที่จะต้องพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยอาจศึกษาแนวทางในการดำเนินการของกรมแผนที่ทหาร กรณีเรียกเก็บค่าธรรมเนียม หากหน่วยงานของรัฐจะเรียกเก็บอย่างไร จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก่อนหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตาม ต้นทุนที่แท้จริง ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการฯ ฉบับลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2542 ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเกณฑ์กลางที่คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว

